

וּבְגִין כִּף אֲמַרִּינָן הָנִי צְדוּקֵי דִינָא, כְּמָה דְאִתְמַר. חָדוּ
 רַבֵּי יוֹסֵי וְרַבֵּי חֲזִיא, וּנְשָׁקוּהוּ בְּרִישֵׁיהּ
 כְּמַלְקָדְמִין, אָמְרוּ זַפָּאָה חוּלְקָנָא בְּהֵאֵי אַרְחָא.

תו פתח ואמר. (קהלת ז) החכמה תעוז לחכם מעשרה
 שליטים אשר היו בעיר. החכמה תעוז לחכם, דא
 משה, כד סליק לטורא דסיני לקבלא אורייתא,
 אזדעזעו כל אינון רקיעין, וכל אינון משריין עלאין,
 ואמרו קמיה, מאריה דעלמא, ומה כל טובא, וכל חדוה
 דילן, לאו איהו אלא באורייתא, ואת בעי לנחתא לה
 בארעא. אתפנישו על משה לאוקדיה בנורא, אתתקף
 משה וכו', כמה דאוקמוה חברייא, דקודשא בריך הוא
 אמר ליה למשה וכולי.

אבל החכמה תעוז לחכם, כל מאן דאתעסק באורייתא,
 ואשתדל בה לשמה, אתתקף בה באורייתא,
 בשעתא דאצטריך למהוי ליה תקפא וחילא, לאגנא
 עליה בשעתא דאצטריך. וההוא תקפא וחילא מאן אתר
 אתתקף. הדר ואמר, מעשרה שליטים. אינון (מ"ט ע"א)
 עשר אמירן דכתיבין בה באורייתא, דאינון שליטין
 עלאין, דבר נש אתתקף בהוא בהאי עלמא, ובעלמא
 דאתי כל רזין דעלמא, וכל פקודין, וכל חכמתא דעילא
 ותתא, בהו תליא, ובהו אתפליל כלא, וכלא איהו

בְּאוֹרֵייתָא. זָכָא חוּלְקִיה מֵאן דְּאֶשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא,
לְמַהוּי מִתְתַקַּף בְּתַקְפָּא לְעֶלְמָא דְּאֶתִי.

עֶשְׂרָה שְׁלִיטִין, עֶשֶׂר זִינֵי חֲכַמְתָּא אִינוּן בֵּה בְּאוֹרֵייתָא,
בְּעֶשֶׂר שְׁמֵהּ גְּלִיפִין, וְאֶתְכַלִּילוּ בְּשִׂמְא חַד,
דְּעֶשְׂרִין וְתָרִין אֲתוּוּן גְּלִיפִין, רְזִין דְּעֶלְמָא דְּאֶתִי, בְּאִינוּן
זִיְהָרִין, דְּלֹא שְׁלֹטָא עֵינָא לְמַחְמִי, וְאֶפִּילוּ בְּסַכְלַתְנוּ
לְמַנְדַּע, וְלֹאֶסְתַּכְלָא בִּהְהוּא עֵדוּנָא, וְכַסּוּפָא, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אַחְסִין לֹון לְצַדִּיקֵינָא לְעֶלְמָא דְּאֶתִי. כְּמָה
דְּאֶתְ אִמְר (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאֶתָה אֱלֹהִים זוּלְתָךְ יַעֲשֶׂה
לְמַחְכֵּה לֹו.

פְּתוּרָא דְּבַר נָשׁ, מְזַכֵּי לִיה לְמִיכַל עַל פְּתוּרָא אַחֲרָא,
בְּעֵדוּנָא דִּהְהוּא עֶלְמָא, כְּמָה דְּאֶתְ אִמְר (שמואל ב
ט) כִּי עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אוֹכֵל. וְדוּד מְלָכָא הָוָה
אִמְר, (תהלים כג) תַּעֲרֹף לְפָנַי שְׁלַחַן נֶגֶד צוֹרְרֵי, וְדָא אִיהוּ
אַתְסִדְרוּתָא דְּפְתוּרָא בִּהְהוּא עֶלְמָא, דְּהָא כְּדִין אִיהוּ
עֵדוּנָא וְכַסּוּפָא, דְּנִשְׁמַתָּא אֶתְהֵנִי בְּהוּ, בְּעֶלְמָא דְּאֶתִי.
וְכִי פְּתוּרָא אִית לֹון לְנִשְׁמַתִּין בִּהְהוּא עֶלְמָא. אִין. דְּהָא
מְזוּנָא וְסַפּוּקָא דְּעֵדוּנָא, אַכְלִי בִּהְהוּא עֶלְמָא,
כְּגוּוּנָא דְּמְלָאכִי עֶלְאִי אַכְלִי. וְכִי מְלָאכִי עֶלְאִי אַכְלִי.
אִין. כְּגוּוּנָא דְּלֵהוּן אַכְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא. וְהָוָה
מְזוּנָא, רְזָא אִיהוּ לְטָלָא, דְּנִגִּיד וְאֶתְמַשְׁךְ מֵעִילָא, מְרֹזָא

דְּעֲלָמָא דְאֲתִי, וְאִיהוּ מְזוּנָא דְנִהִירוּ מִשַׁח רַבּוּת קִדְשָׁא,
 וְנִשְׁמַתְהוּן דְּצִדִּיקָיָא אֲתוּזְנוּ מִתְּמָן בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, וְאֲתִהְנוּן
 תְּמָן. דִּהָא תְּמָן נִשְׁמַתְהוּן דְּצִדִּיקָיָא, מִתְּלַבְשָׁן בְּגִנְתָּא
 דְּעֵדֶן דְּלִתְתָּא, כְּגִוּוּנָא דֵּהָאִי עֲלָמָא.

וּבְשַׁבְּתֵי וּבְזִמְנֵי, מִתְּפִשְׁטָאן, וְסִלְקִין לְמַחְמֵי בִּיקְרָא
 דְּמֵאֲרִיהוּן, וְלֵאֲתַעְדְּנָא בְּעֵדוּנָא עֲלָאָה כְּדָקָא
 יְאוּת, דְּכִתְיֵב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִיַּד חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ וּמִיַּד שַׁבַּת
 בְּשַׁבְּתוֹ יָבֵא כָּל בֶּשֶׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנָי אָמַר יי'. וְכִי כָּל
 בֶּשֶׂר יֵיתִי, לָאוּ הֲכִי הוּוּה לִיָּה לְמַכְתָּב, אֲלֵא כָּל רוּחַ אוֹ
 כָּל נִשְׁמָה, מֵהוּ כָּל בֶּשֶׂר.

אֲלֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבֵד לִיָּה לְבַר נִשׁ בְּהָאִי עֲלָמָא,
 כְּגִוּוּנָא דִּיקְרָא דְּכְבוּד עֲלָאָה לְעִילָא. הֵהוּא כְּבוּד
 עֲלָאָה, אִיהוּ רוּחַ לְרוּחַ, וְנִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמָה, (דף קנ"ז ע"א) עַד
 דְּמִטִּי לְחַד אֲתֵר לְתַתָּא דְּאֲקָרִי גּוּף, וּבְהָאִי עֵייל חַד רוּחַ
 דְּמְקוּרָא דְּחַיִּים, דְּאֲקָרִי כָּל, בְּדָא אִיהוּ כָּל טוּבָא, וְכָל
 מְזוּנָא, וְכָל סְפוּקָא, דֵּהָהוּא גּוּף.

וְרוּזָא דָּא, (קהלת ה) וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בְּכָל הָיָא (ס"א מ"א בְּכָל הָיָא) הָאִי
 כָּל אִיהוּ רוּחַ לְהָהוּא גּוּף. כְּגִוּוּנָא דָּא בַר נִשׁ בְּהָאִי
 עֲלָמָא, אִיהוּ גּוּף, וְרוּחַ דְּשִׁלְטָא בֵּיתָה, כְּגִוּוּנָא דֵּהָהוּא רוּחַ
 עֲלָאָה, (ס"א דְּשִׁלְטָא עַל גּוּפָא דְּאֲקָרִי כָּל) דְּאֲקָרִי כָּל, דְּשִׁלְטָא עַל
 גּוּפָא לְעִילָא, וְדָא הוּא דְּאֲקָרִי כָּל בֶּשֶׂר, וְעַל דָּא כְּתִיב,

יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר יי'. על ההוא עדונא
 כתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים וולתך יעשה
 למחכה לו.

חדו חברי בארחא. כד מטו לגו טורא חד אמר רבי
 חייא לההוא טייעא, מה שמך. אמר ליה חנון. אמר
 ליה קודשא בריך הוא יהננה, וישמע לקולך בשעתא
 דתצטריך ליה. אמר רבי יוסי, ודאי הא נטי שמשא,
 והכי בתר טורא דא, אית כפר חד על שמך, דאקרי כפר
 חנון, נבית תמן בגין יקרא דשמך. כד מטו להתם, עאלו
 לבית אושפיזיהו, וסדרו קמייהו פתורא, בכמה זינן
 למיכל. אמר רבי חייא, ודאי פתורא דא, כגוונא
 דעלמא דאתי, ואית לן לסלקא האי פתורא, ולאעטרא
 ליה במלין דאורייתא.

פתח רבי יוסי ואמר, (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את
 יי' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. אי
 בארעא דישראל מברכינן, לבר מארעא מנלן. דהא
 בגוונא דא לא אצטריך. אלא, קודשא בריך הוא כד
 ברא עלמא, פליג ארעא, ישובא איהו לסטר חד,
 וחרבא איהו לסטר אחרא. פליג ישובא, ואסחר עלמא
 סחרניה דנקודה חדא. ומאן איהו, דא ארעא קדישא,
 ארעא קדישא אמצעיתא דעלמא. ובאמצעיתא דארעא

קִדְיִשָּׁא, אִיהוּ יְרוּשָׁלַם. אֶמְצָעִיתָא דִירוּשָׁלַם אִיהוּ בֵית
 קֹדֶש הַקְּדוּשִׁים, וְכָל טִיבוּ וְכָל מְזוּנָא דְכָל יְשׁוּבָא, תַּמָּן
 נַחִית מְלַעֲיָלָא. וְלִית לָךְ אֶתְר בְּכָל יְשׁוּבָא דְלֹא אֶתְזִן
 מִתַּמָּן.

פְּלִיג חֲרָבָא. וְלֹא אֲשַׁתְּכַח חֲרָבָא תְּקִיפָא בְּכָל עָלְמָא,
 בַּר הַהוּא מְדַבֵּר, דִּתְבַּרוּ (קפ"ד) חִילִיָּה וְתַקְפִּיָּה
 יִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִים שָׁנָה, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (דברים ח') הַמוֹלִיכֶךָ
 בַּמְּדַבֵּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. בְּהַהוּא מְדַבֵּרָא, שְׁלֹטָא סְטָרָא
 אַחֲרָא, וּבַעַל כְּרַחֲמֵיהּ אֶזְלוּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהּ, וְתַבְּרוּ חִילִיָּה,
 אַרְבַּעִין שָׁנִין. וְאִי יִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּכְּחוּ זַכָּאִין בְּאִינּוֹן אַרְבַּעִין
 שָׁנִין, הוּוּ מִתְעַבְּרָא הַהוּא סְטָרָא אַחֲרָא מִעָלְמָא, וּמְדַקָּא
 אַרְגִּיזוּ לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל אִינּוֹן זְמַנִּין, אֶתְתַּקַּף
 הַהוּא סְטָרָא אַחֲרָא, וְנַפְּלוּ כְּלָהוּ תַמָּן תַּחוֹת רְשׁוּתֵיהּ.

וְאִי תִימָא, וְהָא מֹשֶׁה דְסָלִיק עַל כָּל בְּנֵי עָלְמָא, הֵיךְ
 מִיִּת תַּמָּן. לָאוּ הָכִי, דְהָא מֹשֶׁה מְהִימָנָא לָא הוּוּ
 בְּרְשׁוּתֵיהּ, אֶלָּא בְּהַר הָעֵבְרִים. מֵאִי הָעֵבְרִים. פְּלוּגְתָּא.
 דְאֶתְפְּלָגוּ עֲלֵיהּ שְׁלִיטִין עֲלָאִין דְלַעֲיָלָא, וְלֹא אֶתְמַסֵּר
 בִּידָא דְמִמָּנָא וְשְׁלִיטָא אַחֲרָא, וְאֲשַׁתָּאֵר הָכִי, עַד דְאֶתָּא
 מֹשֶׁה עַבְדָּא מְהִימָנָא, וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ, וְאֶתְקַבַּר תַּמָּן, וְלֹא
 אֶתְעַסַּק בֵּיהּ בְּקַבּוּרֵתֵיהּ, בַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי,
 דְכָתִיב, (דברים לד) וַיִּקְבַּר אוֹתוֹ בְּגִי.

וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ, מֵאֵן. הֵהוּא דְכָתִיב בֵּיהּ בְּאַרְחַ סְתִימִים, (שְׁמוֹת
 ד) וְאֵל (וִירָא ק"ג ע"ב) מֹשֶׁה אָמַר, וְלֹא כְּתִיב מֵאֵן
 אִיהוּ. וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, וְלֹא כְּתִיב מֵאֵן אִיהוּ. אוּף הָכֵא
 וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ, וְלֹא כְּתִיב מֵאֵן אִיהוּ, אֶלֶּא וְדַאי הָאִי אֶתְר
 יִדְיָעָא אִיהוּ לְגַבֵּי חֲבַרְיָא. וְעַל דָּא, בְּהֵהוּא טוֹרָא לֹא
 שְׁלִיט עָלֵיהּ, בַּר מֹשֶׁה בְּלַחֲדוּדֵי, וְאִיהוּ אֶתְקַבֵּר תַּמָּן.
 וּבְגִין לְמַנְדַּע לְכָל דְרִין אַחֲרָנִין דְעֵלְמָא, דְאִינּוּן מְתֵי
 מְדַבֵּר יְקוּמוּן, הֵהוּא רַעֲיָא דְלַהוֹן אֲשֶׁרִי לִיהּ בְּגוּוֹיֵיהוּ,
 לְמַהוּי פְּלָהוּ בְּאַתְעָרוּתָא דְקִיּוּמָא לְעֵלְמָא דְאַתֵּי.

וְאִי תִימָא, אִי הָכֵי דֵהֵהוּא מְדַבֵּרָא אִיהוּ תְקַפָּא דְסִטְרָא
 אַחֲרָא, הֵיךְ פְּקִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עַל הֵהוּא
 שְׁעִיר, לְשַׁדְרָא לִיהּ לְטוֹרָא אַחֲרָא, דְאֶקְרִי עֲזֹאזֵל, הוּה
 לֹון (דף קנ"ז ע"ב) לְשַׁדְרָא לִיהּ לְהֵהוּא טוֹרָא דְאֹזְלֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּמַדְבְּרָא בֵּיהּ. אֶלֶּא, כִּיּוֹן דֵּהָא אֹזְלוֹ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִין
 שָׁנִין, הָא אֶתְבַּר תְּקִפִּיהּ. וְתִקְפִּיהּ אֶתְתַּקַּף בְּאַתְר דְלֹא
 עֵבֵר בֵּיהּ גְּבַר תַּמָּן לְעֵלְמִין, וּבְהֵהוּא טוֹרָא, הָא הוּה
 דִּיּוֹרִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל תַּמָּן אַרְבַּעִין שָׁנִין.

אַבֵּל בְּהַאי שְׁעִיר, הֵהוּא אֶתְר אִיהוּ טוֹרָא תְקִיפָא
 עֵלְאָה, וְתַחֲוֹת עֲמָקָא דֵהֵהוּא טוֹרָא, דְבַר נֶשׁ לֹא
 (ס"א לֹא יִכִּיל לְמִיעַל תַּמָּן) עָיִל תַּמָּן אִיהוּ שְׁלִיט יִתִּיר לְמִיכַל
 טְרַפִּיהּ, בְּגִין דִּיתַעֲבַר מֵעַלְיֵיהוּ דִישְׂרָאֵל, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח
 בְּהוּ מְקַטְרָגָא עָלֵיהּ בִּישׁוּבָא.

שׁוֹלְטָנוּתִיהָ דְרֹזָא דְמַהִימְנוּתָא, גּוֹ אֲמַצְעִיתָא דְנִקּוּדָה
 דְּכָל (עֲלָמָא) אֲרַעָא קְדִישָׁא, בְּבִי קִדְשׁ
 הַקְּדוּשִׁים. וְאִף עַל גַּב דְּהַשְׁתָּא לָאו אִיהוּ בְּקִיּוּמָא,
 בְּזִכּוּתִיהָ כָּל עֲלָמָא אֲתוּן, וּמְזוּנָא וּסְפוּקָא מִתְמָן נִפְקָא
 לְכָלָא, בְּכָל אֲתָר סְטָרָא דִישׁוּבָא. וּבְגִין כֵּן, אִף עַל גַּב
 דִּישְׂרָאֵל הַשְׁתָּא לְבַר מֵאֲרַעָא קְדִישָׁא, עִם כָּל דָּא
 מִחִילָא וּזְכוּתָא דְאֲרַעָא, אֲשֶׁתְּכַח מְזוּנָא וּסְפוּקָא לְכָל
 עֲלָמָא. וְעַל דָּא פְתִיב (דְּבָרִים ח) וּבִרְכַת אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל
 הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְדָא,
 דְּהָא בְּגִינָה מְזוּנָא וּסְפוּקָא אֲשֶׁתְּכַח בְּעֲלָמָא.
 מֵאֵן דְּאֲתַעְדֵּן עַל פְּתוּרִיהָ וּמִתְעַנַּג בְּאִינוּן מִיכְלִין, אִית
 לִיהָ לְאֲדַכְרָא וּלְדַאגָּא עַל קְדוּשָׁה דְאֲרַעָא קְדִישָׁא,
 וְעַל הֵיכְלָא דְמַלְכָּא דְקָא אֲתַחְרִיב. וּבְגִין הַהוּא עֲצִיבו
 דְאִיהוּ קָא מִתְעַצֵּב עַל פְּתוּרִיהָ, בְּהַהוּא חֲדוּהָ וּמִשְׁתַּיָּא
 דְתִמָּן, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חָשִׁיב עָלֶיהָ כְּאִלוּ בְּנָה בֵּיתִיהָ,
 וּבְנָה כָּל אִינוּן חֲרִיבֵי דְבִי מִקְדִּישָׁא, זַכָּאָה חוּלְקִיָּה.
 כּוּס שֶׁל בְּרָכָה, לָא הוּי אֶלָּא בְּתַלְתָּא. בְּגִין דְּהָא מְרֹזָא
 דְתַלְתָּ אַבְהֵן קָא מִתְבְּרַכָּא, וְעַל דָּא לָא אֲצִטְרִיךְ
 כּוּס אֶלָּא בְּתַלְתָּא. כּוּס שֶׁל בְּרָכָה אֲצִטְרִיךְ לְמִיָּהֵב לִיהָ
 בִּימִינָא וּבְשְׂמָאלָא, וּלְקַבְּלָא לִיהָ בֵּין תְּרוּוּיָּהּ, בְּגִין
 דְּאֲתִיָּהֵב בֵּין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. וּלְבַתָּר יִשְׁתַּבֵּיק לִיהָ
 בִּימִינָא, דְּהָא מִתְמָן אֲתַבְּרַכָּא.

עֲשֶׂרָה דְבָרִים נֶאֱמָרוּ בְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וְכִלְהוּ הוּוּ פְּדָקָא
 יְאוֹת, בְּגִין דְּתַקּוּנֵי דְכוֹס שֶׁל בְּרָכָה עֲשֶׂרָה
 אֵינּוּן, וְהָא אִוְקְמוּהָ חֲבַרְיָא. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֲצַטְרִיף
 לְאַשְׁגַּחָא בֵּיהּ בְּעֵינָא, בְּגִין דְּכְתִיב, (דְּבָרִים י"א) עֵינַי יי'
 אֶלְהִיךָ בָּהּ, וְלֹא אֲצַטְרִיף לְאַתְנַשִּׁי מֵעֵינָא, אֶלֶּא
 לְאַשְׁגַּחָא בֵּיהּ.

כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, אֶתְבַּרְךְ בְּהֵוֹא בְּרַכְתָּא, דְּקָא מְבַרְךְ בַּר
 נָשׁ עָלֶיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין (פֶּר) דְּאִיהוּ רְזָא
 דְּמַהִימְנוּתָא, וְאֲצַטְרִיף לְנִטְרָא לֵיהּ בְּנִטְרֵוּ עֶלְאָה,
 כְּמָאן דְּאִיהוּ חֲשִׁיבוּתָא דְּמִלְכָּא, דְּהָא בְּגִינֵיהּ, אֶתְבַּרְךְ
 פְּתוּרִיָּה, בְּשַׁעְתָּא דְּבִרְכַּתָּא מְזוּנָא, דְּהֵוֹא בַר נָשׁ מְבַרְךְ.
 פְּתוּרִיָּה אֲצַטְרִיף דְּלֹא יְהֵא בְּרִיקְנֵיָא, דְּהָא לִית בְּרַכְתָּא
 מִשְׁתַּכְּחָא עַל פְּתוּרָא רִיקְנֵיָא, כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ,
 דְּכְתִיב, (מַלְכִים ב ד) הַגִּידִי לִי מַה יֵּשׁ לְכִי בַּבַּיִת וְגו'. וְעַל
 דָּא פְּתוּרָא לֹא אֲצַטְרִיף לְאַתְחַזָּא בְּרִיקְנֵיָא, דְּהָא
 בְּרַכָּאן עֶלְאִין לֹא שְׂרִיין, אֶלֶּא בְּאַתְרֵי שְׁלִים. וְרְזָא דָּא
 (שְׁמוֹת ל"א) וּבִלְבַב פֶּל חָכֶם לֵב נִתְתִי חֲכָמָה, וְכְתִיב (דְּנִיאל ב) יְהִב
 חֲכָמָתָא לְחַפְיָמִין. וְעַל רְזָא דְּנָא שְׁלַחַן דְּלַחֵם הַפְּנִים,
 דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כ"ד) וְנָתַתְּ עַל הַשְּׁלַחַן לַחֵם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד.

רְעִיא מַהִימְנָא

תְּנַאִין וְאִמּוּרָאִין אֶתְכַנְשׁוּ כְּלָכוּ, דְּהָא קָא מָטוּ שַׁעְתָּא,

לְתַקְנָא בֵּיהּ מְאִנֵּי מַלְכָּא, (ס"א לְאִזְהָרָא וּלְאַתְתְּקָנָא) לְאַנְהָרָא
 לְאַתְתְּקָנָא קָמִיהּ, דְּאִינוּן: מְשַׁכְּנָא, מְנַרְתָּא, פְּתוּרָא,
 מַדְבַּחָא, כִּיּוֹר, וְכֶנֶס, אַרוֹן, וְכַפּוֹרֶת, וְכַרוּבִים, וְכֻלָּא
 בְּשֶׁקֶל. וּבִגִּין דָּא מְנִי לְיִשְׂרָאֵל, זֶה יִתְּנוּ.

קָם תְּנָא חֲדָא וְאָמַר, (דְּאִי) רַעֲיָא מְהֵימְנָא וְדָאֵי הָכִי הוּא,
 וְלָךְ מְנִי לְמַעְבַּד כְּלָהוּ, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, וְעָשִׂיתָ
 מְנוֹרָה. וְעָשִׂיתָ שְׁלֶחַן. וְהָכִי בְּכֻלָּא, וְרָאָה וְעָשָׂה, וּמְכַלָּא
 לָא אֶתְקַשֵּׁי לָךְ לְמַעְבַּד, אֶלָּא תִּלַּת מְלִין דְּרֻשִׁימִין
 בְּאַתְוּוֹן דְּשֻׁמֶךְ, מְנוֹרָה, שְׁ"קָלִים, הַחֹדֶשׁ. אֲמַאי
 אֶתְקַשֵּׁי לָךְ.

אָמַר לֵיהּ, סָבָא סָבָא, אַתּוּן מְפִיקִין (דף קנ"ח ע"א) קוּשִׁיא דָּא
 דְּאַתְקַשֵּׁי לִי, מִן מְקָשָׁה תִיעֵשָׂה הַמְנוֹרָה. וְדָאֵי
 מְאָנָא דְקִיּוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהִי שְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי מְאָנָא
 לְשֻׁמְשָׁא לְבַעֲלָהּ, אִיהִי מְנַרְתָּא דִּילֵיהּ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ,
 (תהלים קיט) שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִךָ, דְּאִינוּן: הַגְּדוּלָּה, וְהַגְּבוּרָה,
 וְהַתְּפָאֶרֶת, וְהַנְּצַחַת, וְהַהוּד, יְסוּד, וּמְלָכוּת. שֶׁבַע כְּלִילָא.
 מְשַׁבַּע דְּרַגִּין אֵלִין, שְׁלֹשֶׁת קְנֵי מְנוֹרָה מְצַדָּה הָאֶחָד,
 גּוּפָא וְתַרְיִן דְּרוּעֵי דְמַלְכָּא. אִיהוּ גַר מְצוּהָ,
 לְאַנְהָרָא בְּהוֹן. וְשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנוֹרָה מְצַדָּה הַשְּׁנַי, אִינוּן
 תַּרְיִן שׁוּקִין, וּבְרִית. וְאִיהוּ גַר מְעַרְבִית, לְאַנְהָרָא בְּהוֹן.
 מְנַרְתָּא דְמַלְכָּא אֶתְקַרִּיאַת, וְאִיהִי גַר לְאַנְהָרָא בֵּיהּ גַר

מִצֹּה, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים ט) מִצֹּת יי' בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם.
 וּמֵאֵן רִישָׁא דְּמִנְרַתָּא, בִּינָה ה' עֲלָאָה, דְּאִית לָהּ תִּלְתַּת
 קִנְיִן, בְּדִיוֹקְנָא דָּא ה', תִּלְתַּת וּוּי"ן, דְּאִינּוֹן תִּלְתַּת
 אֲבָהֶן. ה' תְּבִינָא, ג' קִנְיִים תְּנִינִין בְּדִיוֹקְנָא דָּא ה', (ס"א
 תִּלְתַּת וּוּיִן) דְּאִינּוֹן נִצַּח הוּד יְסוּד. ו' מְנַרְתָּא דְּאִמְצָעִיתָא בֶּן
 י"ה. עַל שְׁמִיָּה אֶתְקָרִי בִּינָה. אִיהוּ כְּלִיל ו' קִנְיִן לְתַתָּא,
 בְּחוּשְׁבֹן ו', בּו' קִנְיִן דִּילִיָּה.

י' (משלי יב) אִשְׁתַּ חֵיל עֵטְרַת בַּעֲלָהּ, תְּגָא דְּסִפְרַת תּוֹרָה,
 כְּצוּרַת ז' מְסֻטְרָא דְּעֲלָמָא דְּאִתִּי, לָאו אִיהִי מְאֵנָא
 לְגַבִּיָּה, וְלָאו מְשֻׁמְשָׁא לְגַבִּיָּה, אֶלָּא עֵטְרָה עַל רִישִׁיָּה.
 אֲבַל בַּעֲלָמָא דִּין, אִיהִי כְּגוּוֹנָא דָּא, הוּה"י אִיהוּ מְאֵנָא
 תַּחְתִּיָּה, שְׁמוּשָׁא דִּילִיָּה, בְּכָל סְפִירָה דִּילִיָּה, בְּכָל אַבְר
 דִּילִיָּה, בְּכָל מְדָה דִּילִיָּה.

וּבְגִין דָּא, י' דָּא, לְזַמְנִין אִיהִי תַּחְתּוּהִי, לְזַמְנִין עַל
 רִישִׁיָּה, לְזַמְנִין בְּאִמְצָעִיתָא. עַל רִישִׁיָּה יְהוּ"ה

(תהלים קיח) אֲבָן מְאֵסוּ הַבּוֹנִים הִיָּתָה לְרֵאשׁ פְּנָה. וְדָא (ויקרא
 כד) לְהַעֲלוֹת נֵר תְּמִיד, דְּאִיהוּ י' עַל הוּ"ה מְסֻטְרָא
 דְּמִנְרַתָּא. בְּאִמְצָעִיתָא, מַחְצִית הַשְּׁקָל, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב,
 (שמות ל) זֶה יִתְּנוּ, כְּגוּוֹנָא דָּא הוּי"ה. בְּסוּפָא, בְּמִשְׁכַּנָּא,
 כְּגוּוֹנָא דָּא הוּה"י, חֲמִשׁ אַמּוֹת אַרְךָ, מְסֻטְרָא דְּה' עֲלָאָה,
 וְה' אַמּוֹת רַחֵב, מְסֻטְרָא דְּה' תַּתָּאָה. וְאִמָּה: ו'. וְחֲצִי
 הָאִמָּה: י'. וְכֹלָא אֶתְרַמִּיז בְּאֵת ו'.

וְדָא אִיהוּ רְזָא, (ישעיה מד) אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן
 וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים דְּאַתְרִמִּיזוּ בְּהֵאֵי שְׁמָא, יו"ד
 ה"י וי"ו ה"י וְכָל שֵׁם דְּשִׁלִּיט ה' עַל י' נִוְקָבָא אִיהוּ,
 מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא. וְאַף עַל גַּב דְּמִסְטָרָא דְאֵת י' אִיהֵי
 בְּרִישָׁא, בְּתַר דְּבַתְרִין הֵהִי"ן אִיהֵי בְּסוּפָא, כְּגִוּוֹנָא דָּא
 ה"י ה"י, אֲתַדֵּן לְרוּב, וְנִוְקָבָא אִיהֵי. אֶלָּא י' עַל ה' (נ"א
 ר) תְּגָא, תְּחֻת ה', שְׁמוּשׁ. כָּל שְׁפִן תְּחֻת ו'.

וּבְגִין דְּלֹא עֲבִידְנָא קְצוּץ וּפְרוּד בְּיַחְוּדָא דְלַעֲיִלָּא,
 דְּכָלָא יַחְוּדָא חַד, נִתְקַשָּׁה לִי לְמַעְבַּד. (או תְּגָא, או
 אֲמַצְעֵי, או שְׁמוּשָׁא) וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּידַע כָּל מַחְשַׁבְתִּין,
 אָמַר, בְּתַר דְּדָא לְטוֹב אֲתַכּוּוֹן, דְּלֹא לְמַעְבַּד קְצוּץ
 וּפְרוּד, (שְׁמוֹת בדה) תִּיַעֲשֶׂה הֵמֶנּוּ"וֹרָה, תִּיַעֲשֶׂה מַעֲצָמָה
 כְּגִוּוֹנָא דְשְׁכִינְתָּא, תִּיַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 בְּלֹא פְרוּדָא. שְׂאֵר מָאנִין דְּבַהוֹן אִיהֵי שְׁכִינְתָּא שְׁמוּשׁ,
 (שְׁמוֹת לו) וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל.

וּבְכָל אֲתַר דְּשְׁכִינְתָּא תַתָּאָה אִיהֵי עֶטְרָא דְעַמּוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, כִּד נְטִילַת מִן בִּינָה, דְּאִיהוּ עֲלָמָא
 דְּאֲתִי, וְדָאֵי לִית יְדִיעָה לְבַר נָשׁ. בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְלֹא בְּכָל מְדוּת דִּילִיָּה, עַד דִּיעוּל בְּהֵאֵי תַרְעָא, דְּאֲתַמַּר
 עֲלָהּ (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לִי."

בְּאוֹת ל', דְּאִיהֵי יי (י"י), אִיהֵי כְּלִילָא מְכָל סְפִירָה, וּמְכָל

אֲתוּוֹן דְּשִׁמְהֵן, מְפוֹרְשִׁים וְנִסְתָּרִים. אִיהִי נְקוּדָה בְּכָל אֶת
 וְאֵת, שְׁמוּשָׁא תְּחוּת בְּעֵלָה. וְאִיהִי עֵטְרָה עַל רִישִׁיהָ,
 מִסְטָרָא דִּילָהּ דְּטַעְמִי. כְּגוֹן סְגוּל נְקוּדָה תְּחוּת יִרְכִי
 מִלְכָּא, (ישעיה סו) וְהָאֲרִץ הַדּוֹם רַגְלִי. וְאִיהִי בְּאַמְצָעִיתָא,
 עֲמִיהָ, מִחֲצִית הַשָּׁקֶל, בְּשׁוֹרֵק. וְאִיהִי עֵטְרָה עַל רִישִׁיהָ,
 מִסְטָרָא דְּסְגוּלָתָא.

זֶרְקָא מִקְּרָא, שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ, סְגוּלָתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אִיהִי
 כְּתֵר עַל רִישָׁא דְּמִלְכָּא, כְּתֵר יִתְנוּ לָךְ יִי אֱלֹהֵינוּ.
 אִיהִי יְדִיעַת הֵהוּא דְּאִתְמַר בֵּיהּ, בְּמוֹפְלָא מִמֶּךָ אֵל
 תְּדְרוּשׁ וּבְמִכּוּסָה מִמֶּךָ אֵל תְּחַקֹּר. דְּבָה אֲשֶׁתְּמוּדַע,
 דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן לְעֵילָא בְּתַגָּא, דְּהֵיִינוּ סְגוּלָתָא וְאִיהוּ
 אַחֲרוֹן, בְּסְגוּל. וּמִבְּלַעֲדֵיו אֵין אֱלֹהִים, בְּשׁוֹרֵק. וְכֹלָא בְּה
 אֲשֶׁתְּמוּדַע. (לְתַתָּא)

מֵאֵן דְּאִתְדַבֵּק בָּהּ לְתַתָּא, אִיהִי מִסְלָקָא לִיָּה לְעֵילָא.
 וּמֵאֵן דְּבַעֵי לְאַסְתִּלְקָא עָלָה לְאַדְבָּקָא לְעֵילָא
 מִינָּהּ, אִיהִי מְשִׁפִּילָתוּ לְתַתָּא מִינָּהּ, וְלִית לִיָּה חוּלְקָא
 בָּהּ. וּבְגִין דִּיעֲקֹב אֲשֶׁתְּמוּדַע בָּהּ, אוֹלִיף (ד' קנ"ח ע"ב) לָהּ
 לְבִנּוּי, וּמִנֵּי דָלָא יְבָקְשׁוֹן לְסִלְקָא לְדִרְגָּא לְעֵילָא מִינָּהּ,
 דְּאִיהִי כֹלָא, עֵילָא וְתַתָּא וְאַמְצָעִיתָא. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (בראשית מט) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם.

נְבִיא דְּהוּהָ אֲשֶׁתְּמוּדַע בָּהּ, צְוּחַ וְאִמְר לְמֵאֲרֵי תוֹרָה

חֲכָמִים בְּאוֹרֵייתָא, וְעֵתִירִין בֵּהּ, וְשִׁמְחִים בְּחֻלְקָם. צְוּחַ
 לְגַבֵּייהוּ וְאָמַר, (ירמיה ט) כֹּה אָמַר יי' אֵל יִתְהַלֵּל וְגו', פִּי
 אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמֶּתְהַלֵּל הַשֶּׁכֶּל וְיִדְוַע אוֹתִי. דְּוֹד דִּהְוָה
 יִדְעַ בֵּה אָמַר, (תהלים כז) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה וְגו', בְּזֹאת
 אֲנִי בּוֹטָח. וְיִרְמִיָּה חָזָא גְלוּתָא אַרְיָה, וְסַמְאֵל (נ"א אָתָא)
 וְנַחֲשׁ וְכָל מְמַנָּן דְּשַׁבְּעִין אוּמִין בְּרַבּוּ רַבּוּוֹן, דְּנַחֲתִי עַל
 יִשְׂרָאֵל, וְחָזָא הָאִי קָרָא דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (ויקרא
 כו) וְאִף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאַרְצָא אוֹיְבֵיהֶם וְגו', אָמַר נְבִיא
 (איכה ג) זֹאת אֲשִׁיב אֶל לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל. וְאֲשֶׁר לֹא שָׁת
 לְבוֹ גַּם לְזֹאת, עָלִיָּה אֶתְמַר (תהלים צב) וְכִסִּיל לֹא יִבִּין אֶת
 זֹאת. (דברים לג) וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמֶר שִׁמְעֵי יי' קוֹל יְהוּדָה,
 בְּגִין דְּנִטִּיר מַאי דְמַנִּי לִיָּה אַבּוּי זָכָה לְמַלְכוּ. וְדוּד בְּגִינָה
 אֶסְתַּלַּק לְמַלְכוּ, דְּטַרַח כָּל יוֹמוּי עֲלָהּ.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, עָלָה אֶתְמַר, (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה
 אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה וְגו'. בֵּה אֶזְהַרְתָּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעַת
 מִיתַתְךָ. בֵּה בְּרַכְתָּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּכָל שַׁבַּט וְשַׁבַּט. הֲדָא הוּא
 דְכִתְיִב, (דברים לג) וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַךְ מֹשֶׁה וְגו', וּבְגִין
 דָּא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא מָאֲרִי מִתְנִיתִין, דְכִתְיִב, (במדבר ט)
 זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי יָמוֹת בְּאֵהֶל, וְאָמְרוּ עָלָה מַאי פִּי
 יָמוֹת בְּאֵהֶל, אֶלָּא אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיִמַת, אֶלָּא בְּמִי
 שְׁמִמִּית עֲצָמוּ עָלֶיהָ, וְלִית מִיתָה אֶלָּא עוֹנִי, דְעַנִּי חָשׁוּב
 כַּמַּת.

דַּאִיהוּ קָרְבַּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד. מִסְטָרָא דְעָשִׂיר עוֹלָה וַדַּאי,
 דַּאֲסִתְּלַק עָלֶיהָ. דְּכָל עֵתִירִין, כָּל טִיבוּ דְעַבְדִּין,
 כְּלֵהוֹן (ס"א רובא דלהון) לְזַכָּאָה לְהוֹן לְעֵלְמָא דַּאֲתִי, וְתַמָּן
 אִיהִי תַגָּא עַל רִישֵׁייהוּ. בֵּינוּנִי, דְּפִלַּח לְמוֹזְכֵי בְתָרִין
 עֲלָמִין, אִיהוּ מַחְצִית הַשְּׁקָל עֲמִיָּה בְעֵלְמָא דַּאֲתִי, כְּגוֹן
 מִצָּה דַּאֲתַפְּלִיג, חֲצִיָּה תַחַת הַמֶּפֶה לְאַפִּיקוֹמָן בְּתַר
 סְעוּדָה. וְחֲצִיָּה לְמִצָּה קֶדָם סְעוּדָה. וּמִסְטָרָא דַּא נְאָמַר
 בְּאַסְתֵּר, (אסתר ה) מַה שְּׂאֵלְתָךְ וַיִּנָּתֵן לָךְ וּמַה בִּקְשָׁתְךָ עַד
 חֲצִי הַמְּלָכוֹת וְתַעֲשׂ.

אַבְל מֵאֵן דַּאִיהוּ עָנִי, דְּמִמִּית גְּרַמִּיָּה בְּגִינָה, כְּגוֹוֹנָא
 דִּילָךְ רַעִיא מְהִימָנָא, אִיהוּ קָרְבַּן יוֹרֵד תַּחוּתָךְ,
 וְאַמְאִי. בְּגִין דְּמֵאֵן דַּא שְׂפִיל גְּרַמִּיָּה בְּגִין שְׂכִינְתִּיה,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ נְחִית עָלֶיהָ, וְהֵאִי הוּא דַּאמַר
 דְּוֹד, (תהלים קלח) כִּי רַם יְיָ וְשָׁפַל יִרְאֶה. וְהִנְבִּיא אָמַר, (ישעיה
 11) כִּי כֹה אָמַר רַם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׂמוֹ וְגוֹ' וְאֵת
 דְּכָא וְשָׁפַל רוּחַ. דַּאף עַל גַּב דַּאנָּא מְרוּם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן,
 בְּגִין הֵהוּא דַּאֲתַעְבִּיד דְּכָא וְשָׁפַל רוּחַ בְּגִין שְׂכִינְתִּי,
 לְסִלְקָא לָהּ מִשְׁפָּלוֹת דִּילָהּ עֵטְרָא לְרִישֵׁיהָ, אָנָּא נְחִית
 לְדִירָא עֲמִיָּה. וּבְתַר דְּבַעֲלָה דְשְׂכִינְתָא נְחִית עַל בַּר נֶשׁ,
 אִיהִי נְחִיתת מַעַל רִישֵׁיהָ, וְיִהִיבַת אַתְרָא דִּירִישָׁא לְבַעֲלָה,
 וְנְחִיתת לְרַגְלוֹי דְּמִלְכָּא. וְרוּזָא דְּמִלְתָּה, (ישעיה סו) הַשָּׁמַיִם
 כִּסְּאֵי וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רַגְלֵי.

דְּמִיּוּמָא דִּירִית בַּר נָשׁ נִשְׁמַתָּא, כְּלִילָא מְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ, מִהֵיא שְׁעָתָא (צ"א ע"א) אֶתְקָרִי
 בֵּן. אָמַר חַד תְּנָא, וְכִי מִהֵוּא יוּמָא דִּירִית בַּר נָשׁ
 נִשְׁמַתָּא, כְּלִילָא מְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ, יִתְקָרִי
 בְּרִיה מְנָא לָן. מִהֵאִי קָרָא דְאָמַר דְּוֹד בְּסִפְר תְּהֵלִים, (תהלים
 ב) אֲסַפְּרָה אֶל חֶק יְיָ אָמַר אֵלַי בְּנֵי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם
 יִלְדְתִיךָ.

אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, רַעֲיָא מְהִימְנָא, מֵאִי הַיּוֹם
 יִלְדְתִיךָ. אָלָא בְּגִינְךָ אָמַר דְּוֹד בְּרוּחַ קְדָשָׁא, אֲנִי
 הַיּוֹם יִלְדְתִיךָ. הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוּל, בְּהֵוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ,
 (דברים לד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. אַנְתָּ קְיִימַת
 בְּשְׁכִינְתָא וְאֶהְבַּת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ, דְּהֵיִינוּ
 גּוֹפָא. וּבְכָל נַפְשְׁךָ, דְּהֵיִינוּ נִשְׁמַתָּא. דְּחַמֵּשׁ שְׁמַהֲן אִית
 לָהּ: נִשְׁמָה. רוּחַ. נַפֵּשׁ. חַיָּה. יַחֲידָה. וּבְכָל מְאֹדְךָ, בְּכָל
 מְמוּנָא דִּילְךָ.

קוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ לָא יִזוּז מִינְךָ בְּכָל אֵלִין.
 אַנְתָּ חֲשַׁבְתָּ, דְּאֶפִּילוּ הוּוּ כָּל עַלְמִין תְּחוּת
 רְשׁוּתְךָ, הוּוּ יַהֲיֵב לְאַקְמָא לְשְׁכִינְתָא בְּקוּדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְלֹא מְלָכָא לִיה בְּשְׁכִינְתֵיהּ עַל כָּל מְמַנָּן דְּאוּמִין
 דְּעַלְמָא, וְלִבְתַּר לְסַלְקָא לִיה וְשְׁכִינְתֵיהּ. בְּדִיוקְנָא דִּילְךָ
 כְּלִילָא מְכָל מִדּוֹת טְבִין, בְּכָל עַלְמִין, וּבְמִשְׁרַיִין עַלְאִין
 וְתַתְּאִין, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.